

సూరి సీతీ వెంకీ జైలు ప్రవేశం

చింతా దీక్షితులు

సూరి రాటం తిప్పి నూలుతీస్తోంది. సీతీ వాళ్లన్నయ్య రాటం తీసి ఒకయేకు పుచ్చుకొని ముద్దలుముద్దలుగా దారం లాగుతోంది. వెంకీ యేకులు సూరికి అందిస్తోంది. వాళ్లన్నయ్య బళ్లోకి వెడతానని చెప్పి ఎక్కడికో వెళ్లిపోయాడు.

“ఏవిటమ్మా యీరాట్టం. అస్తమానం దారం తెగిపోవడమే” అంది సీతీ.

“అంత విసుగైతే ఎల్లాగ దారంతీస్తావే, ఓతల్లీ అంది సూరి.

“నువ్వు మహా తీస్తున్నావు లెద్దూ, నన్నాక్షే పించడానికి” అంది సీతీ.

“ఇంతట్లోకే అక్షేపించానుటే అమ్మా! పోనీ, నీయిట్టం వచ్చినట్లే తియ్యి ముద్దలు ముద్దలుగా! నాకేంకావాలా ఏమిటి?” అంది సూరి.

“నీకు ముద్దలు రావడం లేదుకామోసు” అంది సీతీ.

“నా కెందుకమ్మా! అన్నయ్య వచ్చి చూస్తే సరి” అంది సూరి.

“అన్నయ్య నన్నేమీ అనడు లే! నాన్న నన్ను అన్నయ్య రాటంమీద తీసుకోమన్నాడు” అంది సీతీ.

వెంకీ రాటం తిరుగుతూ ఉంటే

“తిరుగూ తిరుగూ చెల్లప్పా,
తిరుగూతిరుగూ చెల్లప్పా”

అంటూ కూచుంది.

“చక్రం ముట్టుకోకే వెంకీ! దెబ్బ తగులుతుంది” అంది సూరి.

“ముట్టుకోవే వెంకీ! దెబ్బ తగలదు, ఏమీ తగలదు” అంది సీతీ, నవ్వుతూను.

వాళ్లమ్మ వంట వండి మడిగట్టుకు కూర్చుంది.

అప్పుడే రెండుజాము లైంది. వాళ్ల నాన్నా అన్నయ్యకూడా ఇంటికి ఇంకా రాలేదు.

“మీరు తింటారుట్రా, ఉండలేరేమో?” అంది వాళ్లమ్మ.

“నాన్న వస్తేనేకాని మేం తినం” అన్నారు సూరి సీతీని.

“నా న్నోతేనేగాని తినం” అంది వెంకీ.

“అయితే మీ ఇష్టం” అంది వాళ్లమ్మ. సూరి సీతీ చాలాసేపు రాటం తిప్పి ఇంక చెయ్యి నొప్పెడుతోందని మానుకొన్నారు. వెంకీ రాటంపిడి పట్టుకొని సరదాగా దాన్ని గిర్రున తిప్పతోంది.

“కదురు పాడైపోతుండే. అలా తిప్పకే” అంది సూరి.

“ఆ, ఆ, ఒక్కటెయ్యనా” అంది సీతీ.

“అమ్మతో చెబతా” అంది వెంకీ.

అని ఇంకోమాటు గిర్రున తిప్పి వదిలిపెట్టి “అమ్మా! అమ్మా! నా కాకలవుతోంది అన్నం పెత్తనూ” అంది.

“అమ్మా! నాకూ ఆకలొతోందే” అంది సీతీ.

“అయితే కంచాలు తెచ్చుకు పెట్టుకోండి. ఆన్నాలు పెడతా” అంది వాళ్లమ్మ.

సూరీ, సీతీ, వెంకీ అన్నాలు తింటూంటే వాళ్ల నాన్నకూడా వచ్చాడు.

“ఇం తాలస్యమైందేం?” అంది వాళ్లమ్మ.

“ఊరేమీ బాగా లేదు. ఎక్కడబడితే అక్కడ ఎవళ్లనిబడితే వాళ్లని పోలీసులు కొడుతున్నారట. అబ్బాయి ఎక్కడి కెళ్లాడో కనిపించక తిరుగుతున్నాను” అన్నారు వాళ్ల నాన్న గారు.

“ఏడీ, అబ్బాయి ఏడీ?” అంది వాళ్లమ్మ.

“ఏమో ఎక్కడి కెళ్లాడో? బళ్లోకి వెళ్లలేదుట” అన్నాడు వాళ్ల నాన్న.

“రెండుజాము లైంది. ఇంకా ఎక్కడ తిరుగుతున్నాడో? స్వరాజ్యంవాళ్లలోగానే కలవలేదుగదా?” అంది వాళ్లమ్మ.

“ఏమో” అన్నాడు వాళ్లనాన్న.

“మీరుకూడా మడికట్టుకోండి. వాడెప్పుడు వస్తాడో?” అంది వాళ్లమ్మ.

వాళ్లనాన్నా, సూరీ, సీతీ, వెంకీ భోజనాలు చేశారు.

“అన్నయ్య జండా పట్టుకొని గాంధీటోపీ పెట్టుకొని తిరుగుతున్నాట్టే. మనంకూడా జండా పట్టుకు తిరుగుదామా?” అంది సీతీ.

“అమ్మో, నాకు భయమేస్తుందమ్మా” అంది సూరీ.

“నా కో జండా యియ్యవు? అక్కా! అంది వెంకీ.

“భయ? మెండుకే సూరీ!” అంది సీతీ.

“వాళ్లని చూస్తే నాకు భయమే” అంది సూరీ.

“ఎవళ్లని? ఏదో టోపీ పెట్టుకుంటారు వాళ్లనా?”

“అవునే. కనిష్టీబుల్ని చూస్తే నాకు భయం” అంది సూరీ.

“వాళ్లు కనిష్టీబులు కారు. కనిష్టీబులికి ఎర్ర టోపీ లుంటాయి”.

“వీళ్లకీ టోపీలున్నాయే”.

“ఇవి ఏర్రటోపీలు కావే. అవోమోస్తరు టోపీలే” అంది సీతీ.

“అవునే అవునే” అంది సూరీ.

“నా కో జండా యియ్యవూ?” అంది వెంకీ.

వాళ్ళమ్మ భోజనము చేస్తూఉంటే జండా పట్టుకొని ఒక అబ్బాయి వాళ్లింటికి వచ్చి వాళ్ళన్నయ్యని పోలీసులు కొట్టి ఖయిదులో పెట్టారని చెప్పాడు.

“ఎందుకూ” అన్నాడు వాళ్ళ నాన్న.

“ఎవళ్లో విదేశీబట్టలు కొంటూంటే కొనవద్దని అడ్డంగా నిలబడ్డాడు. అందుకని పోలీసులు కొట్టి తీసుకుపోయారు” అని చెప్పాడు ఆ అబ్బాయి.

“అయ్యో, అయ్యో, కొడకా, ఖయిదులో కెళ్లావురా కొడకా” అని వాళ్ళమ్మ తింటూ తింటూన్న అన్నం వదిలిపెట్టి లేచివచ్చింది.

“నీకు తెలియ దూరుకో” అని వాళ్ళనాన్న కేకేశాడు.

వాళ్లమ్మను చూచి సూరీ, వెంకీ కూడా ఏడ్చారు. సీతీ బిక్కమొహం వేసింది.

“ఎక్కడికి తీసుకెళ్లారు వాడిని?” అని వాళ్ల నాన్న అడిగాడు.

“మీ అబ్బాయిసీ, ఇంకో నలుగురినీ కలిపి తీసుకుపోయి ప్రస్తుతం పోలీసు స్టేషనులో పెట్టారు” అన్నాడు ఆ కొత్తబ్బాయి.

వాళ్ల నాన్న ఆలోచిస్తూ కూచున్నాడు. వాళ్లమ్మ ఊరుకోమంటే ఊరుకోకుండా ఒకటే ఏడవడం మొదలెట్టింది.

“ఎందుకండీ అలా విచారిస్తారు? మీ అబ్బాయి ఖయిదులోకి వెళ్లినందుకు సంతోషించాలిగాని! ఎప్పుడెప్పుడని చెప్పి మేం కూచున్నాం.”

“సీ కేం నాయనా! నువ్వు అలాగే అంటావు. కన్నకడుపు కాబట్టి ఉండబట్టక...” అంటూ ఏడ్చింది వాళ్లమ్మ.

“అలా అంటూ రేపిటండీ అమ్మా! మా అమ్మా మా అక్కయ్యా, మా నాన్నా అప్పుడే ఖయిదులోకి వెళ్లిపోయారు. ఎవరి మట్టుకు వారు ఈగారవం తమ కెప్పుడు కలుగునని చూస్తూన్న కాలంలో అలాగ విచారించవచ్చునా? మీ అబ్బాయితో పాటు మీ రందరూకూడా వెళ్లారంటే ఎంత కీర్తి, ఎంత పుణ్యం!” అని “నే వెడతానండీ బాబు గారూ!” అని వాళ్లనాన్నతో చెప్పి “గాంధీ మహాత్మకీ జే” అని గట్టిగా కేకేసి ఆ అబ్బాయి జండా ఆడిస్తూ వెళ్లిపోయాడు.

సీతీ “గాంధీ మహాత్మకీ జే” అని నిమ్మళంగా అంది.

సూరీ సీతీ వెంకీ కలిసి గట్టిగా “గాంధీ మహాత్మకీ జే” అని కేకలు వేశారు. వాళ్లనాన్న వాళ్లను చూచి చిరునవ్వు నవ్వాడు. వాళ్లమ్మ కళ్లు తుడుచుకొని ఇంట్లోకి వెళ్లిపోయింది.

ఆరోజు మొదలుకొని సూరీ, సీతీ, వెంకీ, వాళ్లనాన్నా, వాళ్లమ్మా అందరూ కలిసి మీటింగులికి వెళ్లేవారు. విదేశ వస్త్రాలు కట్టవద్దని దుకాణాలదగ్గర బోధించే

వారు కల్లుపాకలదగ్గర కూర్చుని కల్లు తాగవద్దని వచ్చిపోయా వాళ్లకి చెప్పేవారు. ఈ విధంగా కొన్నాళ్లు జరిగింది.

సూరీ సీతీ వెంకీ రోజూ ఖద్దరు బట్టలు కట్టుకొని జండాలు చేత్తో పట్టుకొని అత్యుత్సాహంగా బజారుల్లో పని చేస్తున్నారు.

ఒకనాడు వాళ్లనాన్న ఒక బట్టలకొట్టు మీదా, వాళ్లమ్మ ఒక బట్టల కొట్టుమీదా, సూరీ సీతీ వెంకీ కలిసి ఒక బట్టలకొట్టుమీదా కూర్చుని విదేశీబట్టలు కొనేవాళ్లు వస్తే వాళ్లకు కొనవద్దని బోధచేస్తున్నారు.

సూరీ సీతీ వెంకీ కూర్చున్న కొట్టుదగ్గరికి ఒక అబ్బాయి వచ్చాడు. గ్లాసుగోమల్లు కట్టుకొన్నాడు. పట్టు ఆఫారం వేసుకొన్నాడు. దానిమీద ఊదాకోటు తొడుక్కొని బంగారుబొత్తాము ఒకటి పెట్టుకొన్నాడు. మెడ చుట్టూ ఒక చుక్కలగుడ్డ చుట్టుకొని ముందు భాగాన్ని ముడివేసుకొన్నాడు. ముక్కు మీద ఉండుండి ఊడిపోయే సులోచనాలు పెట్టుకొన్నాడు. మీసం సగం యిటూ సగం అటూ తీయించి వేసుకొన్నాడు. ముందు జుట్టు గొర్రెకొమ్ముల్లాగ మెలివేసుకొనిఉంది.

ఈమనిషిని చూచి సీతీ, “చూడే, చూడే వెంకీ! బూచా డొస్తున్నాడు” అని వెంకీతో చెప్పింది.

వెంకీ ఆమనిషి కేసి వేలు చూపిస్తూ “బూచాడు, బూచాడు” అంది.

“సూరీ! చూడే, అల్లా ఉన్నా డేమిటే, ఆ అబ్బి?” అంది.

“దొరకాబోలే ఆ అబ్బి” అంది సీతీ.

“దొరకాడే. దొరైతే పంచ కట్టుకొంటాడా?” అంది సూరీ.

“అవునే, నల్లగా మసిబొగ్గులాకూడా ఉన్నాడే” అంది సీతి.

ఇంతట్లోకే ఆమనిషి కొట్టుదగ్గరికి వచ్చి కొట్టు లో ప్రవేశించబోతుంటే సూరీ సీతీ వెంకీ ఒకళ్ల చేతు లొకళ్లు పట్టుకొని అడ్డంగా నిల బడ్డారు.

“విదేశీబట్టలు కొన కబ్బీ! ఖద్దరు బట్టలు కట్టుకో” అంది సూరి.

“చెబితే వినిపించదూ, సీకే” అంది సీతి.

“సీకే, సీకే” అంది వెంకి.

పిల్లల్ని తోసుకొని లోలికి వెళ్లిపోబోయేడు ఆమనిషి. కొట్టుముందర జనంమూగి ఈవంత చూస్తున్నారు. ఉండుండీ “గాంధీమహాత్మకీ జే” అని కేకవేస్తున్నారు.

“అడ్డం లెండి, నాయిష్టం” అన్నాడు ఆ మనిషి.

“చెబితే వినిపించదుకామోసు, ఈ అబ్బికి” అంది సీతి.

“అలా తోసుకు వెడతావేం? కొనద్దంటే సీకు కాదూ?” అంది సూరి.

“సీకే, సీకే” అంది వెంకి.

ఆ అబ్బి మోటతనంగా పిల్లలిని తోసివేశా డు. సీతి కింద పడింది. కొట్టుముందర జనం అంతకంతకి ఎక్కువైపోతున్నారు. “జే జే” అని అదే అరవడం.

సీతి కిందబడి ఆ అబ్బిమోకాళ్లు గట్టిగా పట్టుకొంది. సూరి రెండు చేతులూ అడ్డంగా చాపి ఎదురుగా నిలబడింది. వెంకి కోటు పట్టుకొని వెనక్కి లాగుతోంది.

“ఆపిల్లలిని అలా తోసుకుపోతావేం? మని షివి కావూ?” అన్నారు గుంపులో ప్రజలు.

ముగ్గురుపిల్లలూ మూడువేపులా దుయ్య బుచ్చుకోవడంమూలాన్ని ఆమనిషి తెల్ల మొహంవేసి గుంపులోకి తప్పించుకొన్నాడు. “మంచివాడవే” అంటూ సీతి లేచి నిలబడింది. సూరీ, సీతీ, వెంకీ నవ్వుతూ చప్పట్లు కొడుతూ “అయింది అబ్బాయికి శాస్త్రీ, అయింది” అన్నారు.

గుంపులో ఉన్నవాళ్లందరూ “గాంధీకీజే” అని కేకలేశారు.

పెద్దగోల అయింది.

ఈగోలలోనుంచి “కొడుతున్నారు, కొడు తున్నారు” అకేకలు బయలుదేరాయి. అందరూ అన్నివైపులకీ పారిపోతున్నారు. కర్రలు పుచ్చుకొని పోలీసువాళ్లు అందరినీ చెదరకొట్టారు.

సూరీ సీతీ వెంకీ ఇదంతా చూస్తూ కొట్టు మొగదల నిలబడ్డారు.

అందరినీ తరుమగొట్టినతరువాత పోలీసు వాళ్లు బట్టలకొట్టులదగ్గర ఉన్నవాళ్లందరినీ పట్టుకొన్నారు. ఒక పోలీసువాడు వచ్చి సూరీ, సీతీ, వెంకీ దగ్గి రున్న జాడలు లాక్కోబోయేడు. వాళ్లు గట్టిగా పట్టుకు యివ్వలేదు.

“అల్లా లాగుతా డేమిటి ఈ అబ్బి, వదు లబ్బి ఇస్తాను” అంది సీతి.

సీతిచెయ్యి వదలి ఆ పోలీసువాడు సూరిదగ్గర జండా వెంకిదగ్గరజండా బలవంతంగా లాక్కు న్నాడు. వెంకి ఏడవడం మొదలెట్టింది. “ఇంకో జండా ఇస్తా లే, ఊరుకో, వెంకీ!” అంది సూరి.

ఆపోలీసువాడు సీతికోసం యిటుఅటూ చూ చాడు. సీతి దూరంగా పారిపోయి నవ్వు

తోంది. వాడు పరుగెత్తుకు వెళ్లాడు పట్టు కొందామని.

“రా, రా, ఇంద జండా” అంటూ సీతి వాడిని ఊరించి వాడు దగ్గరికి రాగానే ఒక కొట్టులో దూరింది. వాడు కొట్టులోకి వెళ్లాడు. సీతి “దా, దా” అంటూ పక్కకొట్టు లోకి వెళ్లి తలుపువేసుకొంది. పోలీసువాడు చుట్టుతిరిగి వచ్చి పక్కకొట్టులోకి వెళ్లడానికి ముందే సీతి ఆకొట్టులోనుంచి పారిపోయి బయటికి వచ్చి “దా, దా అబ్బీ! ఇంద, జండా, జండా అక్కరేదూ?” అంటూ పరి గెత్తింది.

పోలీసువాడికి కోపంబదులు నవ్వువచ్చింది. వాడూ పిల్లలుగలవాడే! సీతి పరుగెత్తి వాళ్లమ్మదగ్గరికి వెళ్లింది. పోలీసువాడుకూడా అక్కడికి వెళ్లి జండా యివ్వమన్నాడు.

“ఎందు కబ్బీ! పిల్ల నల్లా భయపెడతావు? జండా కావలిస్తే అడిగిపుచ్చుకోరాదా? ఏమి టా మోటతనం, చిన్నపిల్లలమీద?” అని వాళ్లమ్మ సీతిచేతిలోనుంచి జండా తీసుకొని పోలీసుమీద పారేసింది. సూరీ, వెంకీ కూడా వాళ్లమ్మచుట్టూ చేరుకొన్నారు.

పట్టుకొన్న వాళ్లందరినీ పోలీసులు జైలులోకి తీసుకువెళ్లారు.

* * *

కటకటాలవతల సూరీ సీతి వెంకీ కంకర రాళ్లతో గచ్చకాయ లాడుకొంటూంటే దూరంగా ప్రజలు నిలబడి “వాళ్లే, వాళ్లే” అని ముగ్గురుపిల్లలినీ చూపించి ఏమో చెప్పకొంటున్నారు.

ఆవేళ మధ్యాహ్నం మేస్త్రీటుకోర్టులో విచారణ. సూరీ, సీతి, వెంకీ, వాళ్లనాన్నా,

అమ్మా ఇంకా ఆడవాళ్లూ మగవాళ్లూ అందరూ మోటారుబస్సు ఎక్కి మేస్త్రీటుకోర్టుకు వెళ్లారు.

* * *

విచారణ జరుగుతోంది. మగవాళ్లకు రెండేళ్లు కఠినశిక్ష, ఆడవాళ్లకు ఆరునెలలు విడి ఖైదూ వేస్తున్నాడు మేస్త్రీటు.

వాళ్లనాన్నా, అమ్మా — మేస్త్రీటు ఏమడిగినా కిక్కురు మనలేదు. అది సూరీ సీతి వెంకీ చూచారు. మేస్త్రీటు వాళ్లకేసి తిరిగి “ఎవ రమ్మాయి మీపేరు?” అన్నాడు.

“నే మాట్లాడను” అంది సూరీ.

“మాపేరు ఏభాషలోనైనా చెప్పొచ్చా?” అంది సీతి.

“నీ కెందుకూ” అని మూతి ముడిచి అడిగింది వెంకీ.

“సీతికేసి చూచి నీ కొచ్చినభాషలో చెప్పొచ్చు. చెప్పమ్మాయి” అన్నాడు మేస్త్రీటు. “అయితే నాపేరు క-సీ-క-తి. మా అక్కయ్యపేరు క-సూ-క-రి. మాచెల్లాయి పేరు క-వెం-క-కి”.

కోర్టులో ఉన్న వాళ్లందరూ నవ్వారు.

“అదేంభాష అమ్మాయి!” అన్నాడు మేస్త్రీటు.

“అయ్యో తెలివా, ఆభాషే రాదా?” అంది సూరీ.

“ఈఅబ్బీకి కాభాషే రాదుట” అంది సీతి. మేస్త్రీటుకు కోపం వచ్చిందో కోపం నటించాడో “జాగ్రత్తగా మాట్లాడు, అమ్మాయి! ఇది కోర్టు ఎరుగుదువా?” అన్నాడు.

“క-ఎ, క-రు-క-గు-క-దు” అంది సీతి.

“మీరు బజారులో బట్టలకొట్టుదగ్గర ఏం చేశారు” అన్నాడు మేసీటు.

“క-ఖ- క-ద్ద- క-రు- క-క- క-ట్టు- క-కో- క-మ- క-ని — ” అని నీతి గబగబ చెప్ప బోతుంటే మేసీటు కోప్పడి రాసుకోడం మానేశాడు.

“నువ్వు చెప్ప అమ్మాయి” అని సూరికేసి తిరిగి అడిగాడు.

“క-ఏ- క-మో” అంది సూరి.

“ క-ఏ-క-మో- ” అంది వెంకికూడా.

మేసీటుకు కోపం వచ్చి యిక మాట్లాడక పోలీసుసాక్ష్యం తీసుకొని, తల్లితోపాటు వెంకి ఉండాలనీ, సూరి, నీతి ఆరునెలలు విడి ఖైదు తల్లితోకూడా అనుభవించాలనీ శిక్ష విధించి లేచిపోయాడు.

* * *

పాపం ఆమేసీటుకు నీతిలాంటి కూతురుండటం. అతను యింటికి వెళ్లకముందే అతడు ముగ్గురు ఆడపిల్లలని శిక్షించాడనే వార్త అతని యింటికి వెళ్లింది. ఎంతమట్టుకు

నిజమో తెలియదుగాని, ఆయనకీ ఆయనభార్యకీ ఆరోజురాత్రి పెద్ద యుద్ధం జరిగిందని లోకులు చెప్పుకొన్నారు. లోకులు పలు గాకులు!

ఆరాత్రి ఆయనకు యింట్లో తిండి లేదట. కొన్నాళ్లదాకా వాళ్లమ్మాయిని పిలిచి ముద్దు పెట్టుకోడానికి మనస్సు ఒప్పింది కాదట! కొన్నాళ్లైనతరవాత తన కూతురుని పిలిచి “అమ్మాయి! కాభాష ఏమిటమ్మా” అని అడిగాడట.

“ కాభాషే రాదు, నాన్నా నీకు? ” అని ఆ అమ్మాయి ఆక్షేపించిందట.

* * *

వేల్పూరుజైలుకి కళకాంతులు సూరి నీతి వెంకీవల్ల వచ్చినవని నేటివరకూ చెప్పుకుంటారు.

తనపిల్లని యింటివద్ద దిగబెట్టి జైలుకు వచ్చిన ఒక ఇల్లాలు యిప్పిల్లలిని రోజూ చూస్తూ తనపిల్లనికూడా తీసుకురా లేకపోతినిగదా అని కంట నడిపెట్టేదిట.

